

Kotikirkko

2 | 2023

HÄMEENLINNA 14.6.2023

TAITEILIJAT

PEKKA SALMINEN,
ULLA KAUKANEN &
SAIJA MÄKI-NEVALA

**Naivisti
näkee
hyvän**

Uusi sarja!

SUKELLA
(KIRKKO)MUSIIKIN
ETYMOLOGIAAN!

PAULIINAN JA MIKAN

unelmahäät

TV-KAMEROIDEN EDESSÄ

AKU KEINONEN –
SEURAKUNNAN
KUOROLAISESTA
VOICE OF FINLAND
TÄHDEKSI

TINDERISTÄ TANDEMIIN

Olen työurani varrella vihkinyt monenlaisissa tilanteissa tavanneita pareja aina päiväkodin lattialta baaripöytään, mutta viime vuosina enenevässä määrin vastaan ovat tulleet trefisovellukset. Tämä tekstini ei ole kuitenkaan mikään mainospuhe Tinderin ja Valon kaltaisille trefisovelluksille. Olen huomannut, että näihin sovelluksiin liittyy jonkinlaista häpeää. Useamman kerran kysyessäni missä pari tapasi, he hieman vaivaantuvat ja antavat huumorin sävytteisen vastauksen ”Tinderissä”. On tämä toki suuri muutos Jeesuksen ajan vanhempien valitsemista liitoista pärstäkertoimella käyntiin lähteneisiin parisuhteisiin. Ei se silti tee parisuhteen onnistumisesta tai tulevaisuudesta sen epävakampaa, eikä siinä ole mitään hävettävää.

Jos tapaamisen paikat ovat vaihtuneet, niin ovat myös motiivit. Vuosisatojen (tai tuhansien) aikana häiden merkitys on muuttunut taloudellisen turvallisuuden vakaamisesta tunnepitoisen rakkauden etsimiseen. Etsimmekö me ihmiset nykyään liiaksikin jatkuvaa hyvää fiilistä? Hyppäämmekö me liian helposti seuraavaan kukkaan, kun ongelmien ratkaisu alkaa vaatia vahvaa tahtoa? Se mikä ei ole kuitenkaan muuttunut on kaipuun tarve.

Aikanaan gradua tehdessäni törmäsin yhteisöllisyyden määrittelyyn. Sen mukaan ihminen kaipaa yhteisöä tuomaan turvaa ja ihmisellä on sisäinen halu ”kuulua joukkoon”. Mielestäni tämä sama pätee rakkauteen. Jokainen meistä kaipaa arvostusta sekä fyysistä, psyykkistä ja verbaalista läheisyyttä. Parisuhde voi parhaimmassa tapauksessa antaa kaikkea tätä.

Meidän ei tarvitse jaksaa yksin kannatella omaa parisuhdetta, liittoa, vaan saamme oikeasti jättää sen Jumalan käsiin ja pyytää häneltä apua elämään.

Jokainen ihminen meistä kaipaa turvaa. Avioliitto eli ne ”tahdon sanat” on tarkoitettu antamaan rakkauden tunteen rinnalle turvaa siitä, että ”kyllä mä vierelläs oon, vaikka välillä ookkin ku yks jarru”. Kristillisessä vihkimisessä turvan rinnalla parasta on Jumalan siunauksen pyytäminen kyyhkyläisille. Meidän ei tarvitse jaksaa yksin kannatella omaa parisuhdetta, liittoa, vaan saamme oikeasti jättää sen Jumalan käsiin ja pyytää häneltä apua elämään.

En tiedä oletko koskaan ajellut tandemilla, mutta sillä polkeminen voi olla haastavaa tai helppoa. Toisissa pyörissä kaikki polkimet pyörivät kiinteinä samaan tahtiin. Toisissa taas voi polkea vapaasti omaan tahtiin. Kummalla pyörällä veikkaatte olevan helpompi ajaa? Tarvitsemme turvallisuuden rinnalle myös vapautta ja avioliitossa sitä ei saa unohtaa. Vaikka vihkitöimituksessa saatetaan siteerata Raamatusta ”te ette ole enää kaksi vaan yksi”, sitä ei kannata ajatella liian ahtaasti. Teillä on toki yksi yhteinen suunta, mutta kummallakin on omat polkimet, voimavarat ja haaveet. Niistä ei tarvitse luopua.

Ville Halkoluoto
pappi

Kuorolaisesta Voice of Finland tähdeksi

TEKSTI **ANU ISO-KOKKILA-VÄHÄNEN** KUVA **SAKU TIAINEN, NELOSENMEDIA**

Rummut pärisivät jo lapsena 23-vuotiaana **Aku Keinosen** kotona. Heti, kun ensimmäiset soittimet alkoi pysymään käsissä, kysyivät vanhemmat Akulta mitä soitinta hän haluaisi ryhtyä soittamaan. Sitä ei edes mietitty, etteikö Aku tarttuisi johonkin soittimeen. Musiikki on aina ollut vahvasti läsnä Akun lapsuudenkodissa.

– Valitsin rummut, koska soitin on aktiivinen ja fyysinen. Rumpuja soitin seitsemän vuoden ajan, jonka jälkeen jatkoin

pianolla ja laululla. Halusin ymmärtää enemmän musiikin melodias ja harmoniaa, säestää pianolla ja kitaralla lauluani.

Voice of Finlandissa tänä vuonna kilpaillut ja semifinaaliin asti päässyt Aku Keinonen opiskelee Helsingin Pop&Jazz Konservatoriossa musiikkia ja hänestä tulee valmistuttuaan virallisesti laulaja. Tie musiikkosi on aina ollut Akulle selvä.

– Musiikki oli aina vahvasti läsnä lapsuudenkodissani, jo senkin takia, että isäni on muusikko.

Lauluntekijän isä on omista

albumeistaan, *Hampton Dixie Bandista* ja teatteristakin tuttu hameenlinnalainen **Petri Keinonen**.

Perhe ja musiikkipiireistä olevat ystävät ovat muokanneet Akun musiikkimaun laajaksi.

– Tällä hetkellä suomenkielinen pop-musiikki on ykkösgenreni ja suosikkiartististani voisin mainita **Viivin** ja **Olavi Uusivirran**. Kuuntelemanani musiikin skaala on todella laaja. Esimerkiksi elokuvamusiikki kiinnostaa minua.

– Itse haluaisin tehdä suomenkielistä, laulaja-laulunte-

VIHILLE HÄÄYÖSSÄ?

Kirkkoon tarvitset vain oman rakkaan.
Tutustu s. 4

PAULIINAN JA MIKA UNELMAHÄÄT

Tv-kamerat toivat oman mausteensa hääjärjestelyihin.
Lue lisää s. 5

kijä, hahmokeskeistä pop-musiikkia.

Nuorella laulajalla on lämpimät muistot entisestä kotiseurakunnasta. Akulle tärkeitä henkilöitä ovatkin olleet kuoronjohtaja, kanttori **Ismo Savimäki** ja bänditoimintaa pyörittävä nuorisotyönohjaaja **Marko Kylväjä**.

– Kuoro oli minulle aina tärkeä paikka ja yhteisö. Kaikki parhaat ystäväni tulivat kuorosta. Kuorossa oli kivaa ja tuntui hyvältä, Keinonen kertoo.

– Siellä myös kehityin ja sain hyvää oppia eri laulutek-

"Rohkeasti vain kokeilemaan siipiä ja tekemään sitä mistä nauttii."

niikoista. Kuorolla ja seurakunnan bänditoiminnalla oli tärkeä rooli elämässäni, ja ne antoivat luottamusta ja rohkaisua.

Samaa rohkaisua Aku haluaa antaa korkealle tähyäville nuorille.

– Rohkeasti vain kokeilemaan siipiä ja tekemään sitä mistä nauttii. Jotkut nuoret

ovatkin jo olleet minuun yhteydessä ja kysyneet vinkkejä.

– Voice of Finlandissa on hyvä ja turvallinen ilmapiiri. On hyvä ja helppo olla ammattilaisten ympäröimänä.

Voice of Finland mahdollisti työskentelyn Suomen huipputiimin ja tekniikan kanssa, valmentajista puhumattakaan.

– Kokemus vahvisti pohjaa ja toi uskoa, että olen tarpeeksi hyvä. Nyt sitä ei enää tarvitse miettiä, minä riitän. ■

TULE TERVEHTIMÄÄN MEITÄ TORILLE!

Seurakunta jalkautuu Hämeenlinnan torille markkinapäivinä

Hämeenlinnan torilla markkinoita vietetään joka kuukauden ensimmäinen tiistai. Sieltä löydät jatkossa myös seurakunnan työntekijöitä ja vapaaehtoisia!

Viimeisen vuoden aikana seurakunta on pystytännyt teltan useampaan otteeseen Hämeenlinnan torille.

– Kohtaamisia oli paljon ja halusimme vastata seurakuntalaisten toiveisiin sekä olla lähellä ihmisiä, kertoo osallisuuden ja vapaaehtoistyön ohjaaja **Elina Virtanen**. – Torilla oleminen madaltaa kynnystä tulla juttelemaan ja kyselemään.

Mitään vakituista teemaa seurakunnan toriteltalla ei ole, vaan ajankohta ratkaisee mitä milloinkin tapahtuu.

– Välillä voimme vain istua torikahvilassa "saa tulla juttelemaan" -lapun kanssa tai joskus olemme teltan kanssa torilla. Varmasti myös vapaaehtoisia tullaa näkemään torilla ja välillä myydään tuotteita esimerkiksi lähetystyön hyväksi.

Kohtaamiset ovat sydämen ravintoa, toisen ihmisen kuulemista, näkemistä, läsnäoloa. Ilman oikeaa kohtaamista ei ole inspiraatioita, ei energiaa, ei elämänvoimaa.

NAIVISTIT NÄKEVÄT MAAILMASSA HYVÄN

Elämä edessä -näyttelyssä pääsee nauttimaan värien kirjosta.
Lue artikkeli s. 8–10

UUSI SARJA ETYMOLOGIASTA!
Kanttori-Ismo kirjoittaa (kirkko)musiikin sanat auki.
Lue ja ylläty s. 14

TERVETULOA MUKAAN!

Nappaa talteen kesän tapahtumavinkit!

**VUODEN
2023 HÄÄYÖ
ON VANAJAN
KIRKOSSA
23. SYYSKUUTA**

Hääyö

**-VIHKITAPAHTUMASSA KIRKKOHÄÄT
AINUTLAATUISESTI JA HELPOSTI
23.9.2023**

Hääyö tarjoaa kauniin ja mutkattoman, mutta arvokkaan tavan sanoa tahdon ilman hääjärjestelyjen aiheuttamia paineita. Vastaavia häätapahtumia järjestetään ympäri Suomea. Kirkkoon tarvitaan vain oma rakas ja todistus avioliiton esteiden tutkinnasta.

Näin varaat ajan Hääyö-vihkimiseen

Vihkiaikoja on tarjolla puolen tunnin välein kello 18–22.30. Varaa vihkiaika Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan palvelutoimistosta, numerosta 040 804 9333 (arkisin klo 9–13 ja 13–15).

Pappi ottaa vihkipariin yhteyttä etukäteen ja sopii vihkikeskustelusta.

Hääyö-vihkitapahtuma pähkinäkuoressa

- Hääyö on tunnelmallinen vihkitilaisuus, jossa vihitään useampi pari saman illan aikana.
- Kirkkoon tarvitaan vain oma rakas sekä todistus avioliiton esteiden tutkinnasta. Esteiden tutkinnan voi tilata myös sivustolla esteidentutkinta.fi.
- Vihkipari voi kutsua kirkkoon omia vieraitaan. Vieraiden lukumäärää ei ole rajoitettu. Kullekin parille vieraineen varataan puoli tuntia aikaa.
- Kanttori soittaa alku- ja loppusoiton, lisäksi juhlassa lauletaan yksi virsi. Musiikkitoiveen voi kertoa papille vihkikeskustelussa.
- Hääyössä ei ole pukukoodia.
- Hääyö on maksuton.

Lue lisää: www.hameenlinna-vanajanseurakunta.fi/hääyö

Vihkiajan voi varata nyt helposti verkossa!

Hämeenlinna-Vanajan seurakunta avasi 6.6. verkkoajanvarauksen vihkimisiin ja avioliiton siunauksiin.

TEKSTI **REETTA LAAKSONEN**

Vihkiajan voi nyt varata vaikka illalla kotisohvalta.

– Haluamme helpottaa ja nopeuttaa ajanvarauksen tekemistä. Varsinkin nuoret aikuiset ovat tottuneet tekemään kaiken netissä, kertoo johtava kappalainen **Hanna-Leena Kevätsalo-Vuorio**.

Ajanvarauksessa valitaan vihkiaika sekä vihkipaikka, mikäli morsiuspari haluaa tulla vihityksi Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan kirkkoissa tai muissa tiloissa. Vihkiminen onnistuu myös muissa kuin seurakunnan tiloissa.

– Jokin verran varsinkin keuhkaiset hääparit toivovat vihkimis-

tä juhlapaikalla tai muussa heille merkityksellisessä paikassa.

Myös vihkipapista voi esittää toiveen ajanvarauksen yhteydessä tai ilmoittaa, mikäli pappi on tulossa muualta. Monesti muualta tuleva pappi on pariskunnan tuttava tai sukulainen.

– Pyrimme täyttämään hääparien toiveet vihkipapista, jos se vain on työvuorojen puitteissa mahdollista. Papeillakin on vapaapäiviä ja lomia, joten aina emme pysty kaikkia toiveita toteuttamaan, Kevätsalo-Vuorio kuvailee.

Vihkiajanvarauksen voi tehdä netissä kumpi tahansa hääparista. Ajanvaraus vaatii

vahvan tunnistautumisen esimerkiksi verkkopankkitunnuksilla. Varaaja saa varausvahvistuksen sähköpostiinsa 1–2 arkipäivän kuluessa varauksen teosta.

– Palvelu on uusi, joten toivomme saavamme paljon palautetta vihkipareilta palvelun käytöstä ja yleensäkin vihkimisiin liittyviä toiveita.

Hääajan voi edelleen varata myös puhelimitse seurakunnan Palvelutoimistosta. Myös erityisten toiveiden suhteen kannattaa olla yhteydessä Palvelutoimistoon. Hääyö-tapahtuman vihkiaikoja ei voi varata verkosta. ■

*Häät muuttuivat tarinaksi
ja muistojen virraksi*

TV-KAMEROIDEN EDESSÄ

Pauliina ja Mika Leinonen tapasivat toisensa kahdeksan vuotta sitten juhlassa tuttaviansa luona. Illan aikana he kertoivat kaikki syvimmät asiansa avoimesti toiselle – myös kaiken pahan. Avoimuus viehätti molempia ja suhde oli valmis alkamaan.

TEKSTI JA KUVA **ANU ISO-KOKKILA-VÄHÄNEN**

Vuoden seurustelun jälkeen pyysin Pauliinan kättä hänen isältään, sain luvan, kosin ja sain myöntävän vastauksen morsiameni isän 60-vuotissyntymäpäivillä. Kaikki tapahtui saman päivän aikana, Mika Leinonen nauraa.

Viisi vuotta oli kulunut kosimisesta. Häitä oli siirretty milloin taloudellisen tilanteen, milloin lapsen rippijuhlien takia. Eräänä päivänä Pauliina oli tylsistynyt ja etsi ohjelmia, joihin hän tai he yhdessä voisivat osallistua. Eteen tuli *Unelmahäät*-formaatti. Sitten alkoikin tapahtua.

"Kulta, olen ilmoittanut meidän *Unelmahäät* -ohjelmaan ja meidät on valittu", sanoi Pauliina Mikalle viime keväänä.

– Niinhän se sitten oli mentävä naimisiin, Mika nauraa. – Ja niin oli erittäin hyvä!

– Halusimme jakaa meidän tarinamme ja ikuistaa muis-

tomme. Kamerat tallensivat kaiken ikimuistoisesti häiden suunnittelusta, järjestelyistä, vihkimiseen ja juhliin asti, kertoo Pauliina.

Myös Mika on tyytyväinen tapaan, jolla muistot taltiointiin.

– Emme halunneet katsoa kuvia pelkästään valokuva-albumista, vaan halusimme jotakin erityistä, jonkin erityisen tavan ikuistaa koko hääprojektin. Nyt se tuli tehtyä, Mika kuvailee.

"Naimisiin mennään kirkossa tai ei ollenkaan"

Häät eivät ole mitkään häät, ellei kirkossa vihitä, sanoi Pauliinan mummu jo morsiamen lapsuudessa.

– Perinteiset häät ja ylipäänsä perinteiset arvot ovat minulle tärkeitä. Minulla on hyvin vanhanaikaiset käsitykset avio-

"Minulle on itsestään selvää, että naimisiin mennään kerran ja vihkiminen on kirkossa."

liitosta. Ne on opittu isovanhemmiltani, kertoo Pauliina.

– Minulle on itsestään selvää, että naimisiin mennään kerran ja vihkiminen on kirkossa. Siksi emme hätiköineet naimisiin menoa, vaikka kosminen tapahtui nopeasti.

Myös Vanajan kirkolla on suuri merkitys hääparille ja oli merkityksellistä, että heidät vihittiin juuri siellä. – Vanajan kirkko on rippikirkkoni ja hauska vihkipappi **Ville Halkoluoto** oli myös Mikan lapsen rippipappi.

– Koen, että minulla on suuri kiinnekohta seurakuntaan ja,

että seurakunta on ollut minulle tärkeä. Lauloin pitkään **Ismo Savimäen** kuorossa ja lisäksi olisin halunnut isoseksi, mutta ajanpuutteen takia se ei ollut mahdollista.

Luontevasti jännittäen kameroiden edessä

Pappi Ville Halkoluodon sanoin kokemus vihkiä televisiokameroiden edessä oli samaan aikaan sekä jännittävä että täysin luonteva.

– Kameroita ei voinut olla huomaamatta ja jatkuvasti mietin, sanonko nyt jotain hassusti, Halkoluoto kuvailee.

Kamerat toivat erikoisen lisämausteen tilanteeseen, jossa tärkeintä kuitenkin oli parin yhteisen tahdon todistaminen ja heidän siunaamisensa.

– TV-vihkiminen ei poikennut tapahtumana normaalista vihkimisestä. Ainoastaan alus-

sa säädettiin muutamia asioita, kuten laitettiin kameroita paikalleen ja sain mikrofonit päälleni tuplana.

Leinosille kuvaaminen merkitsi tuotantoyhtiön ottamista mukaan heidän jokapäiväiseen arkeensa yli puolen vuoden ajaksi. Kameroiden saapuessa kotiin paria jännitti, mutta hyvin nopeasti kamerat sulautuivat osaksi arkea ja molemmat pystyivät toimimaan luontevasti kameroiden edessä.

– Ennen ohjelman ulos tuloa mietimme miltä kuulostamme ja näytämme. Olisiko kaikki todenmukaista?, Mika pohtii.

– Kaikki oli kuitenkin kuvattu ja tehty nätisti ja taitavasti. Saimme vielä nähdä jakson ennen sen tulemistä julkisuuteen. Jakso oli tehty meitä kunnioittaen. Kiitos siitä tuotantoyhtiölle! ■

*Istutimme teille puun.
Rakkautenne suojaksi.
Kutsumaan sateita, jotka
saavat maan kukoistamaan.
Muistuttamaan, ettei sanoista
tyhjässä voi
kasvaa tuntemisen puutarhaa.
Että puhutut toiveet ja hellät
huomaavaisuudet puhkeavat
lehtiverhoksi,
johon voitte pukea
toisenne kun kaipaatte.*

*Istutimme teille puun, jonka
juuriin voi luottaa. Ne ovat Jumalan
sydämessä. Niin kuin tekin olette.*

*Ja koko maailma.
Eilen, tänään ja huomenna.*

– Mirja Lassila

SUOMEN 1859
LÄHETYSSEURA

Seurakunta muistaa kesän hääpareja

KOONNUT REETTA LAAKSONEN KUVAT SUOMEN LÄHETYSSEURA

Hämeenlinna-Vanajan seurakunta muistaa kesän 2023 hääpareja häälahjalla.

Häälahjana jokaiselle vihkiparille seurakunta lahjoittaa puun Nepaliin ehkäisemään ilmastonmuutoksen vaikutuksia. Lahjoitus tehdään Suomen Lähetysseuran kautta.

Suomen Lähetysseuran ympäristöpankin tavoitteena on metsien kasvatus ja suojelu erityisesti niillä alueilla, joissa aavikoituminen uhkaa elinolosuhteita. Metsät tarjoavat paikallisille ihmisille niin suojaa, ruokaa kuin toimeentuloa. Lisäksi metsät sitovat hiilidioksidia ja auttavat taistelemaan ilmastonmuutosta vastaan.

Puu lahjoitetaan Lähetysseuran uuden Nepalin metsityshankkeen kautta. Hanke aloitettiin vuoden 2023 alussa ja toteutetaan Sudurpaschimim maakunnassa, joka on yksi Nepalin vähiten kehittyneistä maakunnista. Alueella ruoan saatavuus on epävarmaa ja aliravitsemus alle 5-vuotiailla lapsilla yleistä. Käytännössä metsityshankkeessa tehdään hyvin konkreettista työtä, kuten istutusalueiden aitaamista, jotta eläimet eivät pääse syömään taimia sekä jaetaan hedelmä-, puutavara- ja rehupuun taimia. ■

ROMANTTISIA FAKTOJA VUODELTA 2022

- Vanajan kirkko oli Hämeenlinnan suosituin vihkikirkko.
- Hämeenlinna-Vanajan seurakunnassa vihittiin 90 hääparia.
 - Avioliiton siunaus toimitettiin 11 avioparille.
 - Hääyössä vihittiin 7 paria yhden illan aikana.

SUOSITUIMMAT HÄÄMARSSIT HÄMEENLINNASSA

- Juhlamarssi Prinsessa Ruususesta, E. Melartin
- Häämarssi Kesäyön unelmasta, F. Mendelssohn
- Morsiuskuoro Lohengrin-oopperasta, R. Wagner

ERIKOISIMPIA HÄMEENLINNASSA KUULTUJA HÄÄMARSSIEJA

- Final Countdown, Europe
- Sleeping sun, Nightwish
- Poliisiopisto-elokuvien tunnusmusiikki

Back on Track®
Prepare Perform Recover

Mineraalipohjaiset infravaikutteiset suojat,
tuet ja vaatteet auttavat kivuttomampaan arkeen.

www.backontrack.fi

seurakunnan verkkokauppa

TERVETULOA TEKEMÄÄN HYVÄN MIELEN OSTOKSIA!

Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan verkkokaupan
kautta sinulla on mahdollisuus osoittaa tukesi
heikommassa asemassa olevalle hämeenlinnalaisille.

hameenlinna-vanajanseurakunta.fi/verkkokauppa.fi

HÄMEENLINNA-VANAJAN
SEURAKUNTA

Naivistien suursiirtämyksessä *Elämä edessä* -näyttelyssä on noin 500 teosta 50 taiteilijalta. Kuvataiteilija Ulla Kauhaselta (vas.) on esillä eläinaiheisia töitä. Pekka Salminen on tehnyt tekstiilitaidetta ja elokuvaaja Saija Mäki-Nevala videotaidetta.

NAIVISTI NÄKEE MAAILMASSA HYVÄN JA VÄRIT

On ihmisiä, joiden sisällä on luovaa ilmaisuvoimaa, joka vain odottaa oikeaa purkautumistilaisuutta. Sellaisia taiteilijoita löytyy Naivistit Iittalassa -säätien värikylläisestä *Elämä edessä* -näyttelystä.

TEKSTI JANNE VILLA KUVAT ULLA HEINONEN

Kun 17-vuotias **Pekka Salminen** näki kaupan ikkunas- sa komean ryijyn, hän teki spontaanisti ensimmäisen oman ryijynsä. Ruskeasävyinen *Kaksi kalaa, viisi leipää* -työ syntyi neulalla ja langalla valmiiseen kankaaseen.

Taiteen tekeminen jäi vuosikymmenten ajan vähälle raskaiden rakennushommien ohessa, mutta se oli koko ajan mielessä.

53-vuotiaana muurari joutui työkyvyttömyyseläkkeelle

ja meni tekstiiliartesaanikoulutukseen.

– Taide ryöpsähti esiin! Kovien ja painavien tiilien käsittely vaihtui pehmeisiin lankoihin ja kirjontatöihin, Salminen kertoo.

Itseoppinut taiteilija on tehnyt pääosin tekstiilitöitä, mutta hän on innostunut muotoilemaan Hämeenlinnan keskustan kerrostalokodissaan kaikenlaista kaunista ja hauskaa myös lasista, villasta, metallista ja puusta.

– Lasityöt loppuivat, kun vai-

"Ikoneiden tekeminen oli siitä hauska vaihe, etten uskaltanut silloin kiroilla koskaan."

mo astui lattialla olevan lasin päälle ja jalkaan tuli hyvän kokoinen vekki. En viitsinyt häntä enempää rääkätä.

Puoliso kyllä arvostanee miehensä luovaa työtä.

– Tätä puusta tehtyä Kris-

tus-ikonia ei saa myydä, sanoi armas vaimoni.

Langasta ja kankaasta tehty *Jumalan äiti* -ikoni on sentään kaupan. Se on sangen sympaatinen madonna ja lapsi -asetelma.

– Ikoneiden tekeminen oli siitä hauska vaihe, etten uskaltanut silloin kiroilla koskaan.

Serkkuni kavalsi minut

Pekka Salminen teki taidetta pitkään laittamatta luomuksiaan näytille.

– Kehtaaminen oli suuri este parinkymmenen vuoden ajan, jolloin vain haaveilin pääseväni esittämään töitani.

Itsevarmuus lisääntyi roimasti korona-aikaan, kun vaatimaton taiteilija haettiin kirjaimellisesti kotoaan. Hänen hienot työnsä oli nähty kotiseinällä.

– Serkkuni kavalsi minut soittamalla Maaseudun sivistysliittoon. Helsingistä tultiin arvioimaan töitani.

Pekka Salmisen ensimmäinen näyttely järjestettiin pää-

– En jaksa olla turhan vakava. Hymyilen sisäänpäin aika usein, ja yritän saada muutkin hymyilemään. Myös töissäni haluan välittää lämmintä fiilistä ja ajatusta.

Hautausmaa antaa aiheita

Monet aiheensa Pekka Salminen on saanut kävellessään kotinsa lähetyvillä Hämeenlinnan vanhalla hautausmaalla. Naivistit litalassa -säätien *Elämä edessä* -näyttelyssä nähdään teos *Ystävä palauttaa lainaamansa sauvan Hämeenlinnan vanhalla hautausmaalla*.

– Alakerran mies kohtaa yläkerran miehen...

Hieman kolkoista hahmoista huolimatta teoksen tunnelma on surumielisen lempeä. Naivisti ei sulje silmiään elämän ankarilta tosiasioilta.

– Hautausmaalla näkee surullisia tapauksia, perheitä, joiden lapset ovat kuolleet pieninä.

"Elämäni moottori on ideointi ja uuden kokeileminen. Paikalleen jämähtäminen olisi kauhistuttavaa."

Sotien uhrin saavat seurajia mullan alle tänäänkin siksi että "kaikilla diktaattoreilla on vikaa päässä".

– Kuulun kirkkoon ja olen tapakristitty, niin kuin sanotaan. Joskus olen rukoillut ennenkin, mutta nyt rukoilen joka ilta ukrainalaisten puolesta.

Myös kuvaaja ja dokumentaristi **Saija Mäki-Nevalan** taitteen kannalta hautausmaa on ollut merkittävä paikka, eikä ensinnä siksi, että hän teki siellä nuorena kesätöitä.

Hänen isänsä toimi muun työn ohessa haudankaivajana ja seurakunnan ulkoalueiden hoitajana. Kerran isä kaatoi hautausmaalla isoja vanhoja puita, ettei kukaan jäisi niiden alle.

– Viimeisen puun kohdalla tuulenpuuska tarttui runkoon, joka iski isään tyvi edellä. Henki lähti saman tien.

Tragedia sai Kihniöstä Lahden muotoiluinstituutin ja Tallinnan elokuvakoulun kautta Hämeenlinnaan päätyneen taiteilijan miettimään juuriaan. Sen seurauksena Mäki-Nevala käsikirjoitti ja ohjasi dokumentin *Kihniö*.

Unelmien uudelleenmuotoilu

Saija Mäki-Nevalan positiivinen ongelma on, että kaikenlaiset elämänilmiöt, pikkuasiatkin, kiinnostavat ja innostavat häntä, ja elokuva-alalla saa käyttää niiden kuvaamisessa kaikkia taitojaan.

– Elämäni moottori on ideointi ja uuden kokeileminen. Paikalleen jämähtäminen olisi kauhistuttavaa. Haluan haastaa itseäni.

Selvää naivistitaiteilijan ainesta siis – ja ensimmäinen litalan naivistinäyttelyyn kutsuttu elokuvantekijä. Kuvaaja kävi ihailemassa litalan ihmeellisiä töitä jo aiempina vuosina.

– Vanhalle puukoululle tullessa ensimmäinen tunne on yleensä hyvä mieli ja huumori. Kurttuotsaisuutta ei esiinny. Paikka ja teokset muodostavat kokonaisvaltaisen kokemuksen, ja vastaanotto on lämmin myös henkilökunnan puolesta.

Mäki-Nevalan (*Unelmien uudelleenmuotoilu* -lyhytelokuva pyörii tänä kesänä litalassa luuppina. Se kolkuttelee minimalismissaan naivismin rajapintaa. Aihe on naivistinen, mutta toteutustapa ei niinkään.

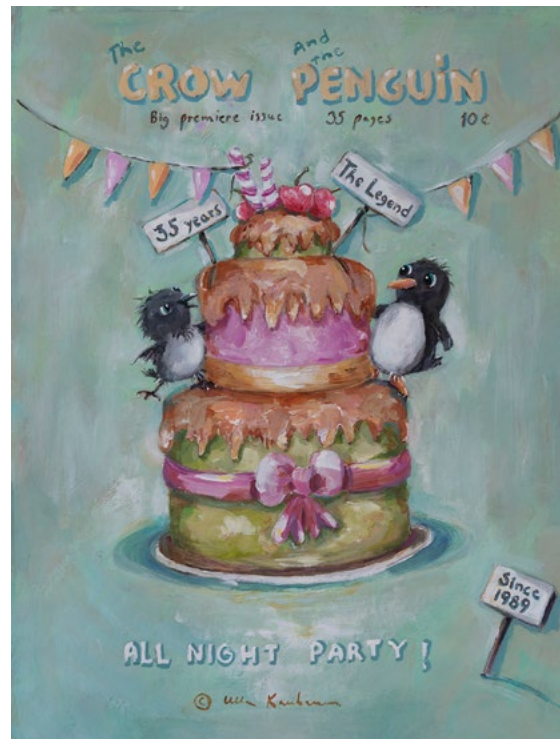
– Kun jää ja lumi sulavat, vesi ja hiekka kohtaavat rantaviivalla. Tapahtuu hidas muodonmuutos niin kuin ihmisellä, joka joutuu muotoilemaan unelmansa uudelleen.

Viime kesänä Mäki-Nevalalta oli esillä selkeämmin naivistinen teos, värikäs *Varokaa ohimenevää juna* -elokuva, jossa juna ohittaa litalassa bussipyssäkin eri vuodenaikoina.

litalassa naivisteja on mooneen junaan, heitä ei ole helppo määritellä mihinkään tiettyyn kategoriaan. Jos joukon kuvailuun käyttäisi yhtä yhdistävää sanaa, se olisi Mäki-Nevalan mielestä "rohkeus". Rohkea värienkäyttö ja rohkeus tehdä taiteilijana mitä haluaa.

Pekka Samisen teos *Ystävä palauttaa lainaamansa sauvan Hämeenlinnan vanhalla hautausmaalla*.

Ulla Kauhasen teos *All night party*.

Ulla Kauhasen teos *Lintukoira*.

"En jaksa olla turhan vakava. Hymyilen sisäänpäin aika usein, ja yritän saada muutkin hymyilemään."

kaupungissa vuonna 2020.

– Iso haave toteutui. litalaan tyrkytin jo itse itseäni.

Salminen mieltää itsensä naivistiksi.

>>

– Naivistitaiteilijat ovat sillä tavalla vapaita, ettei heidän tarvitse miellyttää ketään. Monet ovat itseoppineita tai taide on toinen ammatti, jonka tekemiseen ei ole paineita. Rohkeus ja tietty keveys sopii kuvaamaan kaikkia.

Lempeän hyväntuulinen ote

Erityisesti enkeli- ja eläinmaalauksistaan sekä 11 kirjastaan tunnettu kuvataiteilija ja kirjailija **Ulla Kauhanen** on litalassa mukana kolmatta kesää. Hän on esillä eläinaiheisilla töillään, eritoten suloisilla ja söpöillä koirilla.

Näyttelyyn osallistuminen on mieluista, sillä taiteilija kävi litalassa aikanaan jo omien lastensa kanssa.

– Naivistinäyttely on mahtava matalan kynnyksen paikka, jonne lapsetkin tykkäävät mennä.

– Naivistit haluavat nähdä kaikkialla aina myös jotain hyvää, mitä kuitenkin on maailmassa. Näyttelyyn ei viedä yleensä omaa elämäntuskaa ja kasvukipuja, joiden käsittelyyn on toiset foorumit.

Ulla Kauhanen tekee paljon tilaustöitä asiakkaiden toivomista teemoista. Hänen toivotaan usein käyttävän pehmeitä ja murrettuja värejä.

– Töissään on yleensä naivistista henkeä, joku hyväntuulinen juttu. Kuvaan asioita lempeällä asenteella. Eläinaiheet ovat suosituimpia töistäni, ja vääntyvät minulla itsestään naivismiin puolelle.

Enkeli haluaa tulla nähdyksi

Hengelliseltä katsomukseltaan Ulla Kauhanen on ”varmaan aika perinteinen”. Pyhäkoulut ja rippikoulu on käyty, ja iltarukous on ollut rutiinia.

**Enkeli-teema tuli ihan puun takaa.
Kuulin kerran maalatessa pääni
sisällä ikään kuin minulle olisi sanottu,
että ”enkelit haluavat tulla nähdyksi”.**

Uskonnollisia aiheita hän ei tietoisesti töihinsä etsinyt, mutta parikymmentä vuotta sitten sellainen tuli töihin ylläteen ja pyytämättä.

– Enkeli-teema tuli ihan puun takaa. Kuulin kerran maalatessa pääni sisällä ikään kuin minulle olisi sanottu, että ”*enkelit haluavat tulla nähdyksi*”. Kuvataiteilijana hämmästyin, koska en ollut itse enkeleitä nähnyt.

Taiteilija teki tutkimustyötä, haastatteli ihmisiä enkelikokeuksista, luki historiaa ja tutkaili kirkkomaalauksia. Hän sai ihmisiltä noin sata enkelitarinaa kysyttyään asiasta pienessä lehti-ilmoituksessa.

– Sillä tiellä ollaan edelleen. Ihmiset tilaavat enkelitauluja itselleen ja esimerkiksi lapsenlapsille kastelajaksi.

Enkelimaalausten alkuvaiheessa tapahtui toinenkin sattumus. Kauhasen kolmivuotias poika kömpi yöllä sängystä ja sanoi nähneensä ison valkoisen tädin seisovan huoneessa.

– Ajattelin, että onpa kiva, kun joku muukin katsoo lasten perään kuin minä. Täytyykin kysyä, muistaako poika vielä tuon kokemuksen.

Asiasta ei koskaan puhuttu, mutta sama poika halusi aikuisena kotiinsa yli kaksimetrisen arkkienkeli Mikaelista tehdyn maalauksen eli ehkä kokemus jätti jälkensä.

Seitsemän Ulla Kauhasen kirjoista keskittyy enkelikuviin.

– En tuputa kenellekään enkeleitä. Töideni kautta ne menevät niille, jotka haluavat tarttua niihin. Kun oikea aika on, ihminen voi syventää suhdettaan tällaisiin asioihin, on uskoa tai ei.

Muutkin siivekkäät liittyivät sittemmin osaksi taiteilijan teoksia.

– Jäin vähän jumiin lintuihin ja niiden jälkeen muihinkin eläimiin ja lemmikkeihin. litalassa julisteissani seikkailevat koirien lisäksi varis ja pingviini kuvitteellisissa sarjakuvan kansissa.

Naivistinäyttelyssä riittää totisesti iloa, huumoria, valoa ja värejä. ■

Kati Mikkolan teos Linna.

ELÄMÄ EDESSÄ!

– Naivistit litalassa 35 vuotta -kesänäyttely on avoinna 15.5.–27.8.2023

Naivismikeskus, Naivistinen taidegalleria Hämeenlinnan litalassa vanhalla puukoululla, os. Hollaajantie 2, 14500 litala.

15.5.–27.8.2023 ma–su klo 10–19. Näyttely on avoinna myös juhannuksena.

Naivistit litalassa -näyttely on tehnyt suomalaista naivismia tunnetuksi jo yli 30 vuotta. Näyttelytoiminnan aloitti litalassa Aira ja Kalevi Heinänen, ja nyt näyttelytoimintaa pyörittää Naivistit litalassa -säätiö, joka on perustettu Hämeenlinnassa vuonna 2009.

Mitä on naivismi?

Naivismi on taidesuuntaus, jota harjoittavat usein itseoppineet taiteilijat. Naivismissa haluttiin korostaa alkuperäistä välittömyyttä ja aitoa vaistomaista ilmaisua, joka olisi taidekoulutuksesta riippumatonta. Länsi-Euroopassa syntynyt tyyli suunta levisi 1900-luvun kuluessa muualle maailmaan. Suomessa naivismi tuli tunnetuksi 1960–1970-luvuilla.

Naivismissa on lapsenomaisuutta. Työt ovat usein unenomaisia ja lähellä surrealismin fantasia-aiheineen. Aiheet ovat useimmiten kertovia ja ne liittyvät tekijän elämään, kuten muistoihin, uniin tai haaveisiin. Myös kukka- ja eläinaiheet, jotka olivat akatemiataiteessa vähiten arvostettuja lajityyppejä, ovat yleisiä.

Yleisvaikutelma on useimmiten hauska tai optimistinen. Huumorin ohessa voi olla lempeää yhteiskuntakritiikkiä.

Teoksissa on runsaasti koristeellisia ja värikkäitä yksityiskohtia tyhjän tilan kammon tapaan. Mittasuhteet voivat olla mielivaltaisia.

Lähde: Naivistit litalassa -säätiö

Koonnut Anu Iso-Kokkila-Vähänen, kuvat naivistit.fi

Terveisiä perheestä!

Lomalla lasten kanssa – viisi vinkkiä ajanvietteeksi!

TEKSTI REETTA LAAKSONEN

1. RETKI LUONNON HELMAAN

Aina ei tarvitse lähteä pitkälle, kun metsä saat-
taa löytyä jo takapihalta tai parin kilometrin
päästä. Lapselle pienikin puistikko voi tuntua
suurelta metsältä. Ottakaa mukaan eväät ja kii-
karit lintujen bongailuun!

2. RAKENTAKAA MAJA

Majanrakennuksessa vain mielikuvitus on raja-
na. Parhaat majat rakentuvat metsästä löytyvis-
tä tarvikkeista – risuista, kepeistä ja kivistä.

3. LEIKKIPUISTOBONGAUS

Hämeenlinnasta löytyy leikkipuistoja jokaiseen
makuun. Merkitkää kartalle tai tehkää lista puis-
toista, joissa ette ole vielä käyneet. Ehditkö tes-
tata jokaisen puiston loman aikana?

4. IHANIN KUKKAKIMPPU

Itselle, äidille, mummlille, kummille.. Itse kerät-
ty kukkakimppu ilahduttaa varmasti sen saajaa.
Näppärimmät väkertävät vaikka seppeleen sen li-
säksi. Samalla on mukava tunnistaa kasveja ja ope-
tella niiden nimiä.

5. MUISTATKO LAPSUUDEN PIHALEIKIT?

Kysy kavereilta, vanhemmilta tai vaikka naapurilta,
mitä leikkejä heidän lapsuudessaan oli. Netistä löy-
tyvät ohjeet joka leikkiin. Kirkonrotta, peili tai vinkki
ovat ajattomia klassikoita. ■

Nuku yö ulkona 19.–20.8.2023

Elokuun pimenevä ilta, unikaverinasi raikas ilma, kat-
tona ääretön tähtitaivas. Nuku teltassa, nuku tram-
palla, nuku riippumatossa, nuku käpy selän alla tai
pää mättäällä. Nuku yö ulkona. Ota kainaloon oma
perhe, kaverit – tai kokeile rajojasi yöpymällä yksin.

Valtakunnallinen Nuku yö ulkona päivä on 26.8.2023.
Elokuussa Suomen Latu haastaa sinut nukkumaan
yön ulkona. Nuku yö ulkona -tapahtumissa pääset
maksutta luonnon luksushotelliin.

Viime vuonna yli 110 000 suomalaista nukkui yönsä
ulkona. Tänä vuonna kampanjaa vietetään jo kahdek-
satta kertaa.

Hämeenlinna-Vanajan seurakunta järjestää Nuku yö
ulkona -tapahtuman etkot Loimalahden leirikeskuk-
sessa. Tule yksin tai yhdessä – tapahtuma on kaikille
avoin! Ilmoittautumisaika 22.5.–6.8.2023. Ilmoittautu-
minen: www.hameenlinna-vanajanseurakunta.fi/ilmoittaudu ■

TERVEISIÄ PERHENEUVONNASTA!

**Haluatko vielä miettiä tai kokeilla jotain ennen ulkopuolisen
avun pyytämistä? Tai ehkä joudutte odottamaan, ennen kuin
pääsette avun piiriin?**

Kokosimme yhteen netistä löytyviä, asiantuntevia ja maksuttomia materiaaleja avuksi
eri tilanteisiin. Kokeile rohkeasti!

ONKO TEILLÄ HANKALA KESKUSTELUNAIHE?

Pulmaluotain auttaa pareja keskustelemaan hankalasta asiasta ilman syytelyä, uusia näkökul-
mia etsien. Kyseessä on virtuaalinen rastirata, jota pari voi kulkea haluamassaan tahdissa.

Pulmaluotain – tampereenseurakunnat.fi

ONKOHAN KUKAAN MUU OLLUT TÄLLAISISSÄ TILANTEISSA?

Rakkauslinikalle ovat ihmiset vuosien mittaan lähettäneet ihmissuhdeaiheisia kysymyksiä,
joihin perheneuvojat ovat vastanneet. Uusi kysymyksiä ei enää voi lähettää, mutta
elämäntilanteista nousseita muiden kysymyksiä ja vastauksia pääsee lukemaan.

Rakkauslinikka – terve.fi

MIETITKÖ EROON LIITTYVIÄ KYSYMYKSIÄ?

Tietoa ja tukea erotilanteeseen vanhemmille, nuorille ja lapsille. Mm. vaikeiden termien
selittämistä, tunteiden käsittelyä, tietoa lapsen oikeuksista ja vinkkejä yhteistyövanhem-
muuteen videoilta, peleistä, artikkeleista ja chatistä.

Etusivu – apuaeroon.fi

ASKARRUTTAVATKO ERILAISET IHMISSUHTEET JA HYVINVOINTI ERI ELÄMÄNTILANTEISSA?

Hyvä kysymys on maksuton, kaikille avoin verkkopalvelu, josta saat tukea ja tietoa,
kun elämä askarruttaa. Tarjolla asiantuntevaa neuvontaa, vertaistukea ja luotettavaa tietoa
teemoittain. Saatavilla myös maksuttomia webinaareja ja kursseja, kuten tunnekeskeinen
parisuhdekurssi.

Hyvä kysymys – Kun elämä askarruttaa – hyväkysymys.fi

Tunnekeskeinen parisuhdekurssi | Hyväkysymys.fi – hyväkysymys.fi

OLETKO KOKENUT TAI KÄYTTÄNYT VÄKIVALTA?

Apua ja tukea perheisiin, joissa on väkivaltaa. Tietoa väkivaltaa käyttäville ja väkivallan
uhreille niin kodeissa, kaverisuhteissa kuin netissäkin. Testejä oman tilanteen
tunnistamisen avuksi.

Näin haet apua – nettiturvakoti.fi

NÄISTÄ TEEMOISTA OLISI HYVÄ JOKAISISSA PARISUHTEESSA KESKUSTELLA

Loveteekki on Oulun perheasiain neuvottelukeskukseen tekemä materiaalipaketti,
jossa käsitellään tekstien ja tehtävien avulla jokaiseen parisuhteeseen liittyviä teemoja
kuten sanoja, syliä, sopimuksia, sitoutumista ja sovintoa.

Loveteekki – oulunseurakunnat.fi ■

Kirkon perheneuvojat vastaavat nyt myös Hyvä kysymys -verkkopalvelussa

Hyväkysymys.fi on kaikille avoin ja maksuton verkkopalvelu, josta saa tukea ja tietoa eri-
laisiin elämäntilanteisiin. Sivuston tavoitteena on, että jokainen avun tarvitsija voi saada
tietoa ja tukea mahdollisimman varhain ja helposti, kun jokin asia omassa tai läheisen
elämässä askarruttaa.

Kirkon perheneuvojat aloittivat sivustolla vastaamalla lukijoiden parisuhdeteemaisiin
kysymyksiin. Nyt kirkon asiantuntijoiden on mahdollista tarjota verkkopalvelun kautta
kohderyhmille esimerkiksi artikkeleita ajankohtaisista teemoista, videoita ja podcasteja
sekä luentoja ja verkkokursseja.

Hyvä kysymys tarjoaa asiantuntevaa neuvontaa, vertaistukea ja luotettavaa tietoa
useista arkeen ja elämään liittyvistä teemoista. Palvelun tuottaa ja toteuttaa Väestö-
liitto yhteistyössä kumppanijärjestöjen kanssa. ■

maailmanlaaja kirkko

TEKSTI SARI LEHTELÄ

■ Luterilaiset tukevat Ukrainan pakolaisia

Tasapainoilua koti-ikävän, huolen ja uuteen ympäristöön sopeutumisen välillä. Sellaista on vuosi sitten Puolaan turvaan tulleiden ukrainalaisten pakolaisten elämä.

Luterilaisen maailmanliiton keskuksessa Bielsko-Bialassa heitä autetaan selviytymään vaativassa tilanteessaan.

Yhdessä keskuksen huoneessa 14 nuorta naista harjoittelee manikyyrin taitoja tavoitteenaan ura yrittäjänä. Toisessa huoneessa parikymmentä varttuneempaa naista askartele paperikukkia laulaen samalla ukrainaksi ja kuunnellen psykologin puhetta ihmissuhteiden hoitamisesta etänä. Naisten lapset leikkivät ja maalaavat alakerrassa.

Jotkut naiset haluavat palata kotimaahansa niin pian kuin mahdollista, toiset aikovat elää loppuelämänsä ulkomailla. Valintoja on vaikea tehdä ja syällisyys ja avuttomuus painavat, kun miesten osa sotilaana on niin raskas. Naiset saavat psykologista tukea trauman käsittelyyn.

Keskuksen työntekijät ovat myös ukrainalaisia pakolaisia.

– Työ auttaa minua kestämään suruni, sanoo Tatiana Krochak, jonka mies kuoli sodan alussa. Tatiana pakeni Ukrainasta teini-ikäisten tyttäriensä ja äitinsä kanssa. Näin hän oli luvannut miehelleen tehdä, jos pahin sattuisi.

Pakolaiset opiskelevat keskuksessa puolan kieltä, mikä auttaa heitä löytämään työtä ja sopeutumaan.

(Luterilainen maailmanliitto)

Siunaa
koko maailmaa

■ Kristinusko kasvaa Kiinassa

Kristinusko on kasvanut Kiinassa enemmän kuin missään muualla 1980-luvulta nykypäivään. Väite perustuu Bostonin yliopiston tuoreeseen selvitykseen, jonka laaja aineisto koostuu mm. kartoista, joihin on merkitty kristinuskoon liittyvät instituutiot Kiinassa nykypäivänä ja historian eri aikoina. Niissä työskennelleiden ihmisten työn vaikuttavuutta on selvitetty eri tavoin.

Aineiston mukaan kristittyjen määrä on Kiinassa kasvanut neljässä vuosikymmenessä noin miljoonasta jopa sataan miljoonaan. Sekä protestanttien että katolilaisten määrät ovat kasvaneet niin maaseudulla kuin kaupungeissa, joissa kristillisuus on jakaantunut erityyppisiin kategorioihin.

– On kiehtovaa nähdä, kuinka kristinusko ja kiinalainen kulttuuri kietoutuvat toisiinsa, sanoo tutkija **Daryl Ireland** Bostonin yliopistosta.

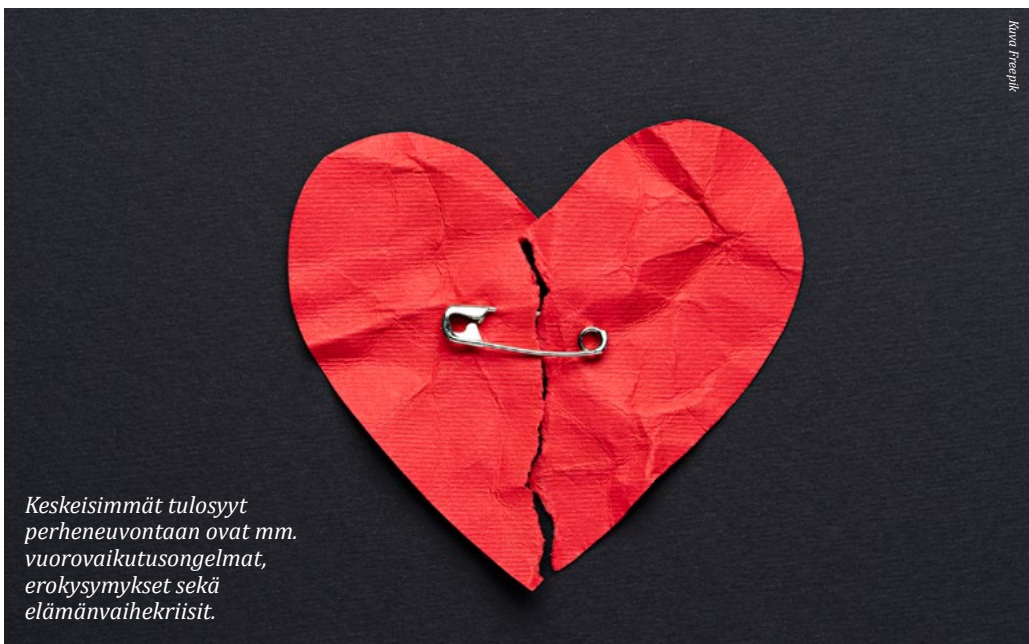
– Perussyy kasvuun on kristinuskon kyky sopeutua moderniin elämäntyyliin, arvioi Kiinan kristillisyyden asiantuntija **Fenggang Yang** Purduen yliopistosta. Hänen mukaansa kristinusko rituaaleineen ja järjestelmineen vastaa kiinalaisten taloudellisiin, poliittisiin, sosiaalisiin ja kulttuurisiin tarpeisiin. Yang uskoo kristinuskon menestyvän tulevaisuudessakin, mikäli valtio ei estä sitä.

Kiinan hallinto on vuodesta 2018 lähtien kiristänyt politiikkaansa kristillisiä yhteisöjä kohtaan erityisesti kaupungeissa, joissa seurakuntien kokoontumisia on jopa kielletty. Seurakuntien toimintaa valvotaan jopa poliisivoimin.

Kodeissa kokoontuvan kaupunkiseurakunnan johtaja on julkaissut verkossa kiinaksi ohjeen, kuinka vainoon tulee suhtautua. Ohje perustuu Raamatun lauseisiin.

(The Brink - Boston University / Berkley Center for Religion, Peace & World Affairs / Christianity Today) ■

hameenlinna-vanajanseurakunta.fi

Keskeisimmät tulosyyt perheneuvontaan ovat mm. vuorovaikutusongelmat, erokysymykset sekä elämänvaihekriisit.

Perheasiain neuvottelukeskuksen ajanvaraus on ruuhkautunut

Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan Perheasiain neuvottelukeskuksen palveluja on vuoden vaihteesta lähtien kysytty poikkeuksellisen paljon. Suuri kysyntä on ruuhkauttanut palvelut. Kysynnän kasvun taustalla on monia asioita.

TEKSTI REETTA LAAKSONEN

Ajan saatossa kynnys avun hakemiseen on madaltunut. Parisuhdeasioissa onkin parempi olla liikkeellä jo ennen kuin ongelmat ovat kasvaneet liian suuriksi, kertoo perheasiain neuvottelukeskuksen johtaja **Timo Korpinen**.

Kysynnän kasvuun on vaikuttanut myös tässä ajassa olevat epävarmuuden ja muutoksen tuulet. Korpisen mukaan korona-ajan vaikutukset parisuhteisiin ja perhe-elämään ovat alkaneet tulla esille, kun

pahin epidemia-aika on ohitettu. Yhtä lailla Euroopassa vallitseva sotatila ja sen seurauksena tullut taloudellinen taantuma sekä hintojen nousu huolestuttavat niin aikuisia kuin lapsiakin. Ulkoiset uhkakuvat ja elämän epävarmuus heijastuvat perheisiin ja niiden ihmissuhteisiin.

– Perheneuvontapalveluiden kysynnän kasvu on valitettavasti johtanut siihen, että asiakkaiden odotusaika perheneuvojan luokse on venynyt tällä hetkellä useamman kuukauden mittaiseksi, sanoo Korpinen.

– Apua kannattaa kysellä myös muilta auttajatahoilta ja joidenkin kohdalla hyötyä voi olla myös netistä löytyvistä parisuhteisiin liittyvistä tehtävistä ja keskusteluvirikkeistä.

Viime vuonna perheneuvonnassa kävi 386 asiakasta. Vuoden 2022 alussa uusien asiakkaiden ottaminen jouduttiin keskeyttämään pitkien jonojen takia. Keskeisimmät tulosyyt olivat vuorovaikutusongelmat, erokysymykset sekä elämänvaihekriisit. ■

Riparien vetovoimaisuus säilyi

Vuonna 2023 Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan alueella noin 86 % ikäluokasta käy rippikoulun. Rippikoululaisten määrä on suurempi kuin kirkkoon kuuluvien määrä, mikä kertoo sekä rippikoulujen suosiosta että rippikoulusta nuorten elämän yhtenä merkkipaaluna.

Kesän aikana Hämeenlinna-Vanajan seurakunta järjestää yhteensä 19 rippileiriä. Näiden lisäksi keväällä on pidetty jo kolme rippikoulua.

Suurin osa Syöksynsuun rippileireistä pidetään Laitikkalan vanhalla kyläkoululla, josta Hämeen Partiopiiri on remontoanut leirikeskuksen. ■

Hämeenlinna-Vanajan seurakuntaan valittiin kappalainen ja johtava sairaalasielunhoitaja

Seurakuntaneuvosto valitsi kokouksessaan 25.5. kappalaisen virkaan **Jaana Lehtosen**.

Lehtonen työskentelee tällä hetkellä Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan oppilaitostyön pastorina.

Johtavan sairaalasielunhoitajan virkaan seurakuntaneuvosto valitsi yksimielisesti **Krista Riipisen**. Tällä hetkellä Riipinen työskentelee Akaan seurakunnan vt. kappalaisena. ■

Seurakunta muisti valmistuvia stipendeillä

Hämeenlinna-Vanajan seurakunta jakoi 9.luokan päättävälle sekä ammattiin tai ylioppilaaksi valmistuville opiskelijoille stipendejä. Stipendejä myönnettiin kokonaisuudessaan kahdeksan kappaletta ja jokainen Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan alueella toimiva koulu sai jakaa yhden stipendin. Stipendit toimitettiin Kaurialan ja Lyseon lukioille, Ammattiopisto Tavastialle, Kaurialan ja Lyseon kouluille, Hämeenlinnan yhteiskoululle, Nummen yhte-

näiskoululle sekä Iittalan yhte-näiskoululle.

Idea tähän lähti yhdeltä luotamushenkilöltämme. Opiskelijoiden tukeminen ja kannustaminen on ehdottomasti sellaista, mihin haluamme seurakunnassa osallistua. Myös koulut suhtautuivat tähän positiivisesti, niin nyt on uusi perinne syntynyt, kertoo Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan viestintäpäällikkö **Reetta Laaksonen**.

Stipendejä ei jaettu parhaan uskonnonumeron perusteella, vaan oppilaalta edellytettiin seurakunnan arvojen mukaista toi-

mintaa, uskontodialogin edistämistä sekä erityistä kiinnostusta omaa uskoa tai maailmankatso- musta kohtaan. ■

Syöksynsuun purkaminen

Syöksynsuun leirikeskus puretaan ja paikalle rakennetaan uusi leirikeskusrakennus. Näin päätti Hämeenlinnan seurakuntayhtymän yhteinen kirkkovaltuusto kokoontuessaan kevään viimeiseen kokoukseen 1.6.

Syöksynsuun leirikeskuk- sen vanha leirikeskusrakennus on ollut poissa käytöstä helmi- kuusta 2023 alkaen kuntotar- kastuksen yhteydessä havait- tujen ongelmien vuoksi.

Yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyi sille esitetyn uuden leirikeskusrakennuksen tilaoh-

jelman sekä kustannusarvion, joka on 2,7 miljoonaa euroa. Myös toisen leirikeskusmajoi- tusrakennuksen suunnittelu ja kaavoitus päätettiin aloittaa. Toisen majoitusrakennuksen on tarkoitus korvata Loimalah- den leirikeskuk- sen tilat vuoden 2025 loppuun mennessä. ■

Toukokuussa pelattiin rauhan ja kummiuden puolesta

Peace United syntyi vuonna 2015 osana Kirkon Ulkomaanavun Tekoja-kampanjaa, joka keskittyy nuorten väkivaltaiseen radikalisoitumiseen. Peace United -ottelun tavoitteena on lisätä yhteenkuuluvuuden tunnetta eri kulttuurien välillä.

Jalkapalloa pelataan joka puolella maapalloa ja siksi sen voi sanoa olevan yhteinen kieli, jota kaikki ymmärtävät. Peli luo yhteiset säännöt ja tavat pelata, ilman puhetta. Jalkapallon kieltä ymmärtävät kaikki, kuvailee Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan kirkkoherra **Kimmo Reinikainen**.

Ympäri maailmaa nuoria elää vaikeissa olosuhteissa. Heistä moni löytää pelastuk- sen jalkapallosta – kentältä, jol- la heidän tekonsa merkitsevät. Jalkapallon tuottamat onnis- tumisen ja ilon tunteet vahvis- tavat ajatusta siitä, että elämä kannattelee eteenpäin.

– Pelaaminen helpottaa so- peutumista erilaisiin olosuh- teisiin ja se lisää eritaustaisten ihmisten yhteisymmärrystä, Reinikainen kertoo.

– Liikunta toimii näin rau- hankasvatuksen välineenä eri kulttuurista tulevien kesken.

Peace United on Kirkon Ulkomaanavun projekti, jossa jalkapallon kielellä pyritään edesauttamaan eri väestöryhmien tutustumista ja vuoropuhelua. Otteluita järjestetään useita eri puolilla Suomea vuosittain.

Pelaamisella ennaltaehkäis- tään syrjäytymistä ja turhau- tumista ja lopetetaan vastak- kainasettelu. Peace Unitedin pelaajat ymmärtävät, että mm. nuorten syrjäytyminen ja radi- kalisoituminen eivät johdu us- konnosta tai ihonväristä, vaan vaihtoehtojen puutteesta.

Hämeenlinnan Peace United ottelussa pelasivat paikalliset

jalkapalloihmiset ja vaikuttajat sekä Hämeenlinnaan kotiutu- neet uudet kaupunkilaiset.

Kummilapset ja kummit pää- sivät ilmaiseksi Peace United -pelin jälkeiseen HJS-FC Jazz ot- teluun.

Syksyllä Hämeenlinna- Vanajan seurakunta haastaa Hämeenlinnan koulut järjestä- mään rauhanpelejä! ■

uutisia kotimaasta

TEKSTI **ANU ISO-KOKKILA-VÄHÄNEN**

Kirkon kasvatustyö on monimuotoista ja tavoitettavaa – mutta myös jännitteistä

Barometri-kyselyssä vuonna 2022 tarkastellaan Suomen evan- gelis-luterilaisen kirkon kasvatuksen työntekijöiden näke- myksiä ja kokemuksia ajankohtaisista teemoista. Barometrin tulokset osoittavat, että seurakuntien kasvatustyö on moni- muotoista ja ammattitaitoista toimintaa, joka tavoittaa suuren joukon lapsia, nuoria ja perheitä. Samalla tulokset osoittavat myös kehittämistarpeita ja jännitteitä.

Kirkon kasvatuksen tehtävänä on puolustaa ja tukea positii- visen uskonnonvapauden toteutumista sekä lasten ja nuorten osallisuutta, jotka kasvavassa määrin uhkaavat jäädä toteutu- matta.

Esimerkiksi oppilaiden vaikutusmahdollisuudet seurakun- nan ja koulun välisen yhteistyön sisältöihin ovat tutkimustu- losten mukaan pieniä. Kouluyhteistyön muotoutuminen aidosti monikatsomukselliseksi yhteistyöksi perustuu yhteiseen suun- nitteluun ja on ensiarvoista kuulla tässä oppilaiden ajatuksia.

Kirkkolainsäädännön uudistus tehostaa kirkon ja seurakuntien hallintoa

Tasavallan presidentti on vahvistanut eduskunnan hyväksy- män uuden kirkkolain ja erillisilait. Kirkolliskokous hyväksyi kirkkojärjestyksen vuonna 2021. Uusi kirkkolainsäädäntö tu- lee voimaan 1.7.2023.

Uudessa kirkkolaissa on säännökset seurakunnan jäsenen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista. Seurakunnan jäsenellä on oikeus osallistua seurakunnan toimintaan ja vai- kuttaa päätöksentekoon.

Nuorten vaikuttajaryhmistä tulee pakollisia seurakunnis- sa. Valittavien tulee olla konfirmoituja alle 29-vuotiaita seu- rakunnan jäseniä. Vaikuttajaryhmien tehtävänä on vaikuttaa asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon sekä osallistua seu- rakunnan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Vaikutta- jaryhmä voi olla myös usean seurakunnan yhteinen.

Kirkkojärjestykseen tulee uusia säännöksiä koskien hau- tausmaan hoitosuunnitelmaa ja seurakunnan työntekijän kel- poisuusvaatimuksia. Lisäksi tulevaisuudessa kastettavalle riit- tää yksi kummi.

Kirkkolakiin tulee muutoksia kirkonkirjojen pidosta ja aluekeskusrekistereistä. Henkilötietojen käsittelyyn diako- niatyössä sovellettavat säännökset tarkentuvat. Uutta on, että seurakunnan tai seurakuntayhtymän hallintoa ohjaavat kirk- kovaltuuston työjärjestys, kirkkoneuvoston ohjesääntö sekä johtokuntien johtosäännöt yhdistetään yhdeksi hallintosään- nöksi.

Kirkolliskoukselle esitys kummin lisäämisestä aikuiselle kastetulle

Kirkkohallituksen täysistunto esittää kirkolliskoukselle kirkkojärjestyksen muuttamista niin, että aikuiselle kastetul- le olisi mahdollista lisätä kummi tai kaksi kummi. Tällä het- kellä kummi on mahdollista lisätä vain lapselle huoltajan esi- tyksestä.

Mahdollisuus lisätä kasteen jälkeen kummi myös aikuisel- le kastetulle parantaisi kastetun mahdollisuutta kristilliseen kasvuun toisen aikuisen tukemana tilanteissa, joissa alkupe- räinen kummi ei mahdollisesti ole käytettävissä. Tavoitteena on, että uusi kirkkolaki ja siihen liittyvät lait tulevat voimaan 1.7.2023. ■

Etymologiaa osa 1

(KIRKKO)MUSIIKKI

Utta!

TÄSSÄ SARJASSA
KANTTORI ISMO
SAVIJOKI KERTOO
ETYMOLOGIASTA.

Kun lähtee selvittämään sanojen juuria, etymologioita, löytää itsensä pian kaukaisista maista ja muinaisista kulttuureista.

TEKSTI ISMO SAVIMÄKI

Matka alkaa antiikin Kreikasta: musiikki on muusain, runotarten taidetta (*mousikē tekhnē*). Muusat taas olivat ylijumala **Zeuksen** ja muistin jumalan **Mnemosynen** tyttäriä, nymfejä, jotka elivät alkuaan vuorilla ja puroissa. Ei kovin kirkollinen alkuperä... Idän kirkossa puhutaankin siksi mieluummin raamatullisin termein psalmodiasta ja hymnodiasta. Näiden taustalla piilevät kreikan *psalmos* (harpun säestyksellä laulettu laulu) sekä *hymenaios*, häälaulu. Molemmisak on mukana myös *ōdē* = *oodi*, seremoniallinen laulu. Jälkimmäisen takaa kurkistelee kreikkalainen avioliiton jumala **Hymen**.

Suomen sana **laulaa** nousee juurevasti omasta maaperästämme. Verbillä on alunperin ollut puoliksi maaginen merkitys: laulaminen on tarkoittanut myös loitsimista ja vihkimistä. Virossa avioliittoon vihkiminen onkin *laulus*. Germaanisten kielten *sing*, *singen*, *sjunga* sekä romaanisten kielten *cantare*-johdannaiset ovat aina tarkoittaneet vain äänen tuottamista.

Virsi on vanha balttilainen laina, joka alun perin on tarkoittanut mitä tahansa vanhaa runoa. **Eino Leino** käytti sanaa sen vanhassa merkityksessä, siksi esim. *Oi muistatko vielä sen virren* -laulussa virsi, "jota äitini lauleli" ei todennäköisesti ollut hengellinen laulu. Nykyläviassa sana on muodossa

Siinä missä
englantilainen
plays strings,
näpelöi naruja,
suomalainen
saattaa kielet
väräjämään,
soimaan.
Runollista!

vārds, nimi. Ukrainassa *virsh* tarkoittaa runoa.

Biisi on ns. hyperkorrekti väännös englannin sanasta *piece*. Piisi olisi ollut suora laina, mutta sana oli jo varattu tietynlaiselle tulisijalle. Hienostunut b-ääne on myös kuulostanut coolimmalta.

Verbi **soittaa** synnyttää erilaisia mielikuvia eri kielissä. Kun englantilainen, saksalainen ja ruotsalainen soittavat (*play*, *spielen*, *spela*), kyseessä on instrumentin ääressä puuhas-telu, leikkiminenkin. Italialainen sananmukaisesti tuottaa instrumentista ääniä (*suonare*, *pohjana latinan sonus, ääni*). Suomalainen on hienostunein: hän soittaa = saattaa instrumentin soimaan! Fokuksessa ei ole tekeminen vaan sen aikaansaama tulos.

Monissa kielissä **säestää** on yhtä kuin kulkea mukana, liittyä seuraan (*accompany*, *begleiten*). Suomalainen ilmaus on vertauskuvallinen: alun perin säestäminen on ollut esilaulajan laulaman säkeen toistamista, uuden

säkeen liittämistä edellisen säkeen rinnalle. Vasta 1800-luvulla säestäminen on saanut nykyisen merkityksensä.

Urut eivät kannu nimessään mitään hohdokasta. Kyseessä on (työ)kalu, muinaisruotsiksi *orgor*, latinaksi *organum*. Ehkä ihan hyvä, että nimeä ei aikanaan käännetty. Kalu ei olisi kovinkaan mieltäylentävä nimitys soitinten kuningattarelle.

Lähes kaikki urkujen äänikerrat on nimetty eri puhallin- ja kielisoittimien mukaan. Poikkeuksia tästä ovat *principal* ja *gedackt*. Suora käänös *principalista* (lat. *principalis*, tärkein, joukon ensimmäinen) voisi olla johtaja, *gedacktista* (saks. *verbißt decken*, peittää) peitetty.

Suomessa esim. trumpetti- ja oboe-äänikerran pillin juuressa pärisevä metallisui-kale on kieli, englannissa sama suikale on *reed*, ruoko. Soitinten yhteydessä kieli onkin suomalaisugrilainen erikoisuus. Useimmissa kielissä puhutaan narusta (esim. engl. *string*, saks. *streich*), kun meillä sama eläimen suolesta jännitetty osa on rinnastettu ihmisen tai eläimen suussa olevaan kieleen. Näin esimerkiksi viulun soittamisesta käytetyn ilmauksen synnyttämä mielikuva on meillä hyvin erilainen. Siinä missä englantilainen *plays strings*, näpelöi naruja, suomalainen saattaa kielet väräjämään, soimaan. Runollista!

Piano oli oman aikansa tekninen innovaatio. Kyseessä on soitin, joka aikanaan ällistyi ominaisuudellaan soida hiljaa

(*it. piano*) tai voimakkaasti (*it. forte*). Nykyytaliassa soittimen nimi on yhä *pianoforte*, soitin-historiasta tunnetaan myös *fortepiano*.

Kuoro, vielä parisataa vuotta sitten kuori, on kulkenut reittiä latina (*chorus*) => ranska (*choeur*) => ruotsi (*kör*) => suomi. Sanan vielä muinaisempi alkujuuri, kreikan *chorós* on tarkoittanut myös laulun säestämää piiritanssia. Sekakuoron äänialat kuvaavat myöhäiskeskiajan sävellyskäytäntöjä: **tenori** piti kiinni (*it. tenere* = pitää kiinni) melodiasta, **basso** (*it. basso* = matala) lauloi melodiaa matalammalla, **alto** (*it. alto* = korkea) melodiaa korkeammalla ja **sopraano** (*it. sopra* = yli, yllä) ylimpänä. **Barito-**

ni on yllättäen perua kreikasta (*kr. barytonos* = syvä ääni).

Duuri ja **moll** tuovat meille useimmiten mieleen musiikin iloisuuden tai surullisuuden. Molemmat tulevat latinasta: duuri sanasta *durum*, kova, ja molli sanasta *mollis*, pehmeä. Olisi houkuttelevaa ajatella, että luonnehdinnat olisivat syntyneet duurin ja mollin synnyttämästä vaikutelmasta. Saattaa kuitenkin olla, että kyse on ylen- ja alennusmerkeistä, # ja b. Ylennysmerkki on englannissa nimeltään yhä *sharp*, terävä. Tai sitten merkkien ilmiasu on nimennomaan perua korotetun tai alennetun terassin luomasta mielikuvasta, kuka tietää. Harrasteilijan etymologia on valistuneen arvelemisen taidetta. ■

99 vuotta vanha naantalilainen perinne TÄYTTÄÄ 7-VUOTTA HÄMEENLINNASSA

TEKSTI JA KUVA **WILLIAM SOHLSTRÖM**

Aaropekka Pitkänen on soittanut iltasoittoja Hämeenlinnan kirkon portailla vuodesta 2016 lähtien. Poikana hän aloitti iltasoittojen soittamisen isänsä rinnalla, joka on myös Aaropekan trumpetinsoiton opettaja. Nytemmin hän soittaa itsenäisesti. Iltasoitoissa on Aaropekan mukaan kyse rauhoittumisesta viikonpäätteeksi. Joka lauantai hän soittaa rituaalimaisesti virsikirjan virren 555, *Oi Herra, luoksein jää, jo ilta on*, jonka sanomaa hän kehuu.

Siinä missä kuuntelija saa rauhoittua nauttiessaan Aaropekan trumpetinsoitosta, rauhoittuu Aaropekka soittaessaan.

Aaropekka soittaa iltasoittoja kesän aikana lauantai-iltaisin klo 18 Hämeenlinnan kirkon portailla.

– Tykkään soitosta ja olenkin saanut paljon positiivista palautetta siitä. Monen mielestä on hienoa, että pidän perinnettä yllä.

Iltasoitot kirkolla on alun perin Naantalissa vuona 1924 käynnistynyt perinne, jossa soittaja soittaa kirkontornista iltasoiton. Seurakunnan johta-

va kanttori **Heikki Seppänen** toi perinteen Hämeenlinnaan vuonna 2016 pyytäänsä Aaropekan isää, **Jukka Pitkästä**, soittamaan iltasoitto trumpettillaan Hämeenlinnan kirkon portailla. Iltasoittoon liittyi Aaropekka, ja loppu on historiaa.

Musiikki on ollut Aaropekalle tärkeää pienestä pitäen.

– Soittaminen on iso osa minua. Se on vahva tunnetila. Mieli lepää, kun soittaessa onnistuu, etenkin esiintyessä yleisön edessä. Harjoitellessa se ei ole ihan sama asia, Aaropekka naurahtaa.

Aaropekka soittaa iltasoittoja kesän aikana lauantai-iltaisin klo 18 Hämeenlinnan kirkon portailla. ■

Hämeenlinnan kirkon iltasoitto kajahtaa trumpettilla kesälauantaisin kirkon pääoven edessä aina kello 18 soivien ehtookellojen jälkeen. Iltasoitto korostaa ehtookellojen viestiä pyhän alkamisesta iltavirren sävelin. Iltasoitto on myös viikottainen pieni hyvän mielen tapahtuma, joka yllättää ja ilahduttaa paikalla olijoita.

KIRKKOJEN AUKIOLOAJAT KESÄLLÄ 2023

Huom!
Kirkoissa tehdään sisäkuvauksia ma 19.6., jolloin kirkot ovat osan päivästä kiinni.

HÄMEENLINNAN KIRKKO 5.6.–31.8.2023 avoinna joka päivä 10–18. Opas paikalla 6.6.–5.8.2023 ti, to, pe ja la klo 10–18. (ei la 17.6. ja pe-la 23.–24.6.)

KALVOLAN KIRKKO 3.–28.7. avoinna ma–to 11–15 ja pe 11–13.

RENGON KIRKKO 5.6.–31.8.2023 avoinna ma–to 10–15, pe 10–13, ei juhannusaattona 23.6.

VANAJAN KIRKKO 6.6.–5.8.2023 avoinna keskiviikkoisin ja opas paikalla klo 10–17.

SUR-RUR!

Kuvaamme hautausmaita ja kirkkoja kesäkuussa dronella! Pahoittelemme mahdollista surinaa ja häiriötä.

Tule mukaan!

KESÄN KANTA- KAUPUNGIN MESSUT JA JUMALAN- PALVELUKSET

Hämeenlinnan kirkko joka
sunnuntai klo 10 messu

Vanajan kirkko

Su 25.6. klo 12 Porttikahvit
porttihuoneessa
lähetyksen hyväksi.

Su 9.7. klo 12

Su 23.7. klo 12 Heinäriippi

Su 6.8. klo 12 Porttikahvit porttihuoneessa
lähetyksen hyväksi.

ERITYISTÄ

Kenttämessu 18.6. Linnan kasarmien läheisyydessä yhdessä puolustusvoimien kirkollisen työn kanssa. Kenttämessu linnan kasarmilla su 18.6. klo 17. Saapumisohje: Linnankasarmilla, kaupunginpuiston puoleisessa päädyssä, puisen asuintalon edustalla

Su 9.7. ja su 6.8. Ehtoollishartaus

Syöksynsuun leirikirkossa klo 18.

JUHANNUS

Juhannuspäivä la 24.6. sanajumalanpalvelus

Hämeenlinnan kirkko klo 10

Juhannuspäivä la 24.6. messu

Vanajan kirkko klo 12

23.7. klo 12 Heinäriippi Vanajan kirkossa.

Heinäriippi on kesäinen jumalanpalvelus, jossa seurakunta istuu sään salliessa kirkon pihamaalle asetelluilla penkeillä. Pappi puhuu kirkkokansalle kirkon länsipäädyn seinässä olevasta ulkosaarnastuolista. Ulkosaarnastuoli on valtakunnallisestikin harvinainen keskiaikaisissa kirkkoissa. Se on ollut ennen vanhaan käytössä suurina juhlapyhinä, kun kirkko täyttyi. Sieltä on myös luettu maallisen hallinnon alaan kuuluvia tiedoituksia ja kuulutuksia.

Heinäriippi on kesäinen jumalanpalvelus, jota vietetään Vanajan kirkon pihamaalla. Kuvat Mikko Hieta.

Nuku yö
ulkona- etkot
19.-20.8.

NUKU YÖ ULKONA
19.-20.8. Loimalahden leirikeskus.
Tapahtuman lisätiedot sekä ilmoittautuminen
auki 22.5.-6.8. nettisivuilla.

EKALUOKKALAISTEN KIRKKO
Ti 8.8. klo 18 Hämeenlinnan kirkko.
Tuo koulunsa aloittava lapsi siunattavaksi
koulutielleen. Kirkkoon voi ottaa mukaan
oman koulurepun.

*Ekaluokkalainen
saa tulla reppu
selässä
siunattavaksi
kirkon alttarille,
yhden tutun
aikuisen kanssa.*

*Siunaamassa
voi olla
äiti tai isä,
kummi tai
isovanhempi
tai muu
läheinen
ihminen.*

SYYSKAUDEN TOIMINTA
ALKAA VIIKOLLA 32.
TO 10.8. ALKAEN PÄIVÄKERHOT,
VIIKOLLA 33 PERHEIDEN
AVOIMET RYHMÄT.

**OHJATTUA VESIJUOKSUA
AIKUISILLE**
Torstaisin 1.-31.8.2023 klo 15-17
Syöksynsuun rannassa.

Mukaan juomapullo,
uimapuku ja pyyhe.
Juoksuvöitä lainattavissa.
Lisätietoja Pirjo Saartenkorpi,
puh. 040 934 4335.

Ajantasaiset tiedot seurakunnan verkkosivuilta
www.hameenlinna-vanajanseurakunta.fi.
Puhelimitse arkisin klo 13-15, p. 040 804 9300.

HILJAISUUDEN LAULUJA NUOTIOLLA 28.6.2023 klo 18

Hiljaisuuden laulut täyttävät Aulangon tekosaarten kodan, kun nuotiotulen äärellä lauletaan ja ihmetellään elämää. Nuoren seurakunnan veisuja kesäillassa laulattaa **Marko Kylväjä**.

YLISTYSLAULU JA RUKOUSILTA

La 8.7. ja la 12.8. klo 18

Poltinahon seurakuntatalo

KOTISEURAT ANNE JA JUHANI HÄMÄLÄISELLÄ

19.7.2023 klo 18

Kaurialassa, Rakuunankatu 3
pihakeittiö sisäpihalla.

MIESTEN AAMUKAHVI

Ke 2.8. klo 6.30

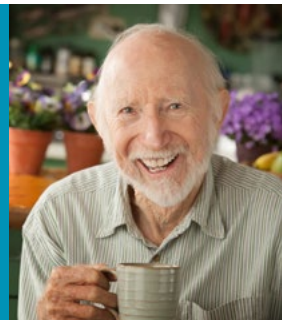
Café Laurell,

Sibeliuksenkatu 7

Yrjö Niemi.

Aamiaistarjoilu

3 euroa.

HÄMEENLINNA-VANAJAN
SEURAKUNTA

KOKO KAUSI
NYT
SPOTIFYSSA!

RISTIRIITA
-podcast

DIAKONIATYÖ

Diakoniakeskus palvelee normaalisti koko kesän.

Diakonian vastaanotto auttaa, kun elämä ei mene niin kuin olit suunnitellut, kohtaat kriisin tai odottamattomia vaikeuksia. Olemme henkisenä ja hengellisenä tukena elämän solmukohdissa. Diakoniakeskuksen ajanvaraus ja vastaanotto auki tiistaisin, torstaisin ja perjantaisin klo 9–12. p. 040 8049350. Birger Jaarlin katu 3. diakonia.hameenlinna@evl.fi
Kalvolassa ajanvaraus maanantaisin klo 10–12 p. 040 804 9482 / diakonissa Elisa Peltonen.

Seuraa diakoniatyöntekijöiden arkea somessa:

@RISTINTIETÄ on diakoniatyön tiimin yhteinen tili josta löytyy ajankohtaista tietoa eri toiminnoista ja vilauksia työn arjesta. Tili löytyy sekä Instagamista että Facebookista.

@DIAKONISSA KATRIINA sivustolla päivitetään asioita diakonisten silmälasien läpi ja työn kautta Hämeenlinna-Vanajan seurakunnassa. Tervetuloa seuraamaan ja kommentoimaan Facebookiin.

@DIAKONISSA_SEIJA instagram-tilillä pääset kurkistamaan vanhustyön diakonissan arkeen ja juhlaan.

@DIAKONI_HANNALEENA ihmettelee ja aukaisee diakoniatyön ja kirkontyön kiemuroita sekä Instagramissa, Facebookissa että TikTokissa.

ILON JA RAUHAN -LEIRIPÄIVÄ ELÄKEIKÄISILLE

15. ja 16.8.2023 klo 10–15.30

Loimalahden leirikeskuksessa.

Leiripäivät ovat sisällöltään samanlaiset, joten ilmoittauduthan vain yhteen päivään. Päivän hinta 10 euroa (sisältää, lounaan, päiväkahvin ja ohjelman). Illoa päivään on tuomassa **Sirpa Soininen** sekä diakoniatyöntekijät **Jenni Kaarenoja** ja **Seija Puusaari**. Ilmoittautuminen 28.7. mennessä Diakoniakeskukseen aukioloaikoina ti, to ja pe klo 9–12 p. 040 804 9350. Lisätietoja Jenni Kaarenoja puh. 040 804 9359.

ELÄKEIKÄISTEN ILTAPÄIVÄT

Kesäkuussa joka tiistai klo 13–14.30. Hartaus, kahvittelua, keskustelua ja yhdessä tekemistä.

KESÄILLAN MUSIIKKIA HÄMEENLINNAN KIRKOSSA

Su 18.6. klo 19
Esa Pietilä, saksofoni
Olli Saari, urut

Su 2.7. klo 19
Philip Ljung, piano

Su 30.7. klo 19
János Gyölvézi, urut

Su 13.8. klo 19
Ritva Kotanen, sopraano
Keijo Kuivanen, tenori
Lotta Penttilä, piano

Vapaa pääsy,
ohjelma 15 € (ovelta, käteinen).

SINUSTAKO RAAMATTUPIIRIN-VETÄJÄ?

Kiinnostaako raamattupiirityöskentely? Raamattupiirin vetäjien koulutusilta pidetään 20.8. klo 17–20 Reskan Kulmassa. Ilmoittautumiset ja tiedustelut 16.8. mennessä pastori Mirja Lassila puh. 040 804 9310

SEURAA MEITÄ SOMESSA

hameenlinnavanajanseurakunta

Elomessut

Tavataan Elomessuilla

Hämeenlinnassa la 5.8.–su 6.8.

Tule moikkaamaan seurakunnan työntekijöitä Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan messuosastolle Loimua Areenalle!

Yleisöllä on Elomessuille vapaa pääsy.

Pullerin urheilupuisto, Härkätie 17, 13130 HML.
Messut ovat avoinna lauantaina klo 10–17 ja sunnuntaina klo 10–16.

HÄMEENLINNA-VANAJAN SEURAKUNTA

Kalvolassa tapahtuu

MESSUT JA JUMALANPALVELUKSET

Su 18.6. klo 10	Kalvolan kirkko
La 24.6. Klo 10	Juhannuspäivä. Sanajumalanpalvelus Rimmin rukoushuone.
Su 25.6. klo 15	Kalvolan kirkko
Su 2.7. klo 10	Kalvolan kirkko
Su 9.7. klo 15	Kalvolan kirkko
Su 16.7. klo 10	Kalvolan kirkko
Su 23.7. klo 15	Kalvolan kirkko
Su 30.7. klo 10	Kalvolan kirkko
Su 30.7. klo 13	Konfirmaatiomessu, Kalvolan kirkko
Su 6.8. klo 15	Kalvolan kirkko
Su 13.8. klo 10	Kalvolan kirkko

ERITYISTÄ

Ke 5.7. klo 18 pihaseurat Malmivaaralla
Rauhalahdessa, Rauhalahdentie 58.
Vieraana *Pekka Simojoki*.

Ma 17.7. klo 18 Musiikillinen iltahartaus.
Kalvolan kirkko.

La 29.7. klo 10 Kirkkovaellus Kutilasta
Kalvolan kirkkoon. Vaelluksen pituus n. 8 km.
Bussikuljetus kirkolta lähtöpaikalle kello 10.

To 10.8. klo 11 Lähimmäistuvan
syyskauden avajaiset.

Lähimmäistupa jää kesätauolle 31.5.
Huomaa, että elokuussa aukiolopäivä
vaihtuu keskiviikosta torstaihin.

DIAKONIATYÖ KALVOLASSA

Kalvolan diakoniatyön ajanvaraus on
maanantaisin klo 10–12 p.040 804 9482.
Kalvolan toimipisteessä ei ole
diakoniatyöntekijän vastaanottoa
ajalla 23.6.– 31.7.

Ruokajako Kalvolassa 5.6., 12.6. ja 19.6.
sovitusti seurakuntatalolta (soitto klo 10–12)
Kantakaupungin Diakoniakeskus palvelee
normaalisti koko kesän, myös kalvolalaiset
ovat tervetulleita. Ajanvaraus ja neuvonta ti,
to ja pe klo 9–12 p. 040 804 9350,
Birger Jaarlin katu 3. (040 804 9482).

Maanantaisin klo 10–12 mahdollista kysellä
kaupan lahjoitusruokaa p.040 804 9482
paitsi 26.6 ja 3.7.

LEIRIPÄIVÄT

Ke 2.8.2023 Leiripäivä Pastin Pirtillä.
Lähtö srk-talolta pikkubussilla klo 10 ja
paluu n. klo 16. Yhteistä ohjelmaa, hartaus,
pihapelejä, kahvi- ja voileipätarjoilu/
makkaranpaistoa, sauna- ja uintimahdolli-
suus. Päivän hinta 10 eur. Ilmoittautumiset ja
erityisruokavalio toiveet 28.7. mennessä
Elisa Peltoselle p. 040 804 9482.

Rengossa tapahtuu

MESSUT JA JUMALANPALVELUKSET

Su 18.6. klo 15	Rengon Kirkko
Pe 23.6. klo 19	Juhannusaaton ehtoollis- hartaus Rengon kirkko.
Su 25.6. klo 10	Rengon kirkko
Su 2.7. klo 15	Rengon kirkko
Su 9.7. klo 10	Rengon kirkko
Su 16.7. klo 15	Rengon kirkko
Su 23.7. klo 10	Pyhän Jaakon Juhlamessu, Rengon kirkko
Su 30.7. klo 15	Kansanlaulumessu ja kansallispukujen tuuletus, Rengon kirkko
Su 6.8. klo 10	Rengon kirkko
Su 13.8. klo 15	Rengon kirkko

ERITYISTÄ

Su 11.6. klo 14 Kotaseurat Kuittilan kodalla.
Kahvitarjoilu. Kuittilankoskentie 10,
14300 Renko

Kesän raamattupiirit
Ti 11.7. klo 18 Kärjäjämaen kodalla
(kuntopolun varrella)
Ti 15.8. Kaloisten kylätalolla,
Asemintie 349, Renko

DIAKONIA

Ruokajako Rengossa 2.6.–26.8.
perjantaisin klo 11–12.30
(juhannusaattona 23.6. ei ruokajako)

RENKOVIIKKO

La 22.7. Kirpputori ja myyjäiset Rengon
seurakuntatalolla klo 9–15.
Tervetuloa tekemään löytöjä ja maistamaan
herkullista lähetyspuuroa Jögevan seurakun-
nan hyväksi. Arpajaiset, Puupäiden puutöitä,
kahvila. Kirpputoripöydän voi varata teks-
tivistillä 21.7. mennessä p. 040 8049 355.
Pöydän hinta 10 €.

Su 23.7. Pyhän Jaakon Juhlamessu
Rengon kirkossa kello 10.

Liturgina kirkkoherra *Kimmo Reinikainen*.
Seppeleenlasku sankarihaudalla, Karjalaan j
ääneiden vainajien muistomerkillä ja
Niemisen veljesten muistokivellä,
avustaa kotiseutuväki.

Jaakonvaellus ma 24.7.

Perinteinen pyhiinvaellus Rengon Pyhän Jaa-
kon kirkkoon kulkee tänäkin vuonna hämäläisiä
vanhoja kirkkopolkuja pitkin, nyt Rengon Ahois-
ten kylästä Muurilan kylään. Matkaa tulee noin
12-14 km. Vaelluksen päätteeksi on hartaushetki
kirkossa. Linja-autokuljetus vaelluksen lähtö-
paikalle järjestetään seuraavasti:
klo 8.30 Hämeenlinna, Wetterhoffin pysäkki
klo 8.45 Rengon kirkko, josta ryhmä viedään
vaelluksen lähtöpaikalle.

Vaelluksen ja hartauden jälkeen on kuljetus
Rengon kirkosta takaisin Hämeenlinnaan.
Ota mukaan omat eväät ja juotavaa. Osallistujat
osallistuvat retkelle omalla vastuullaan.

Ilmoittautumiset: sarakaloinen@gmail.com tai
tekstiviestillä numeroon 044 975 9333. Tapah-
tumalle on olemassa säävaraus. Mahdollisista
muutoksista ilmoitetaan seurakunnan www-
sivuilla ja henkilökohtaisesti ilmoittautuneille.

Ke 26.7. Kirkkokonsertti Pyhän Jaakon
kirkossa klo 20, jonka jälkeen tee- ja
juustoilta Rengon seurakuntatalolla (klo 21–23).
Konsertin tarjoaa Rengon säästöpankkisäätiö.
Pasi Kaunisto, Kai Hyttinen, Heimo Mäntynen.
Konsertti on ilmainen, mutta vaatii etukäteen
noudetun lipun. Lippuja saatavilla 3.7. alkaen
Oma Säästöpankista (Sibeliuksenkatu 11) tai
Yrityssillasta (Rengonraitti 22).

Su 30.7. Kansanlaulumessu ja kansallispukujen
tuuletus Rengon kirkossa klo 15. Liturgina
pastori *Ville Halkoluoto*. Musiikista vastaa
Kirkkopelimannit, johtaja *Kirsi Jaakkola*.
Kirkkokahvit.

Lisää tietoa Renkoviikosta
www.facebook.com/Renkoviikko

MIKÄ ON SUOSIKKIKOHTASI RAAMATUSSA?

Mikä kohta puhuttelee sinua eniten Raamatussa?
Mihin tekstiin palaat uudelleen?
Luettiinko vihkitilaisuudessa tai kaste-
juhlassa jokin sinua koskettanut teksti?

Kerro meille suosikkikohtasi Raamatussa!
bit.ly/suosikkikohtaraamatussa

*Ette te valinneet minua, vaan minä valitsin teidät, ja minun tahtoni on, että te
lähdette liikkeelle ja tuotatte hedelmää, sitä hedelmää joka pysyy. Kun niin teette,
Isä antaa teille kaiken, mitä minun nimessäni häneltä pyydätte. Joh. 15:16*

*Herra, sinä olet minut tutkinut, sinä tunnet minut. Missä olenkin, minne menenkin,
sen sinä tiedät, jo kaukaa sinä näet aikeni. Psalmista 139*

Kotikirkko on LUOTETTAVA KIRKKOMEDIA

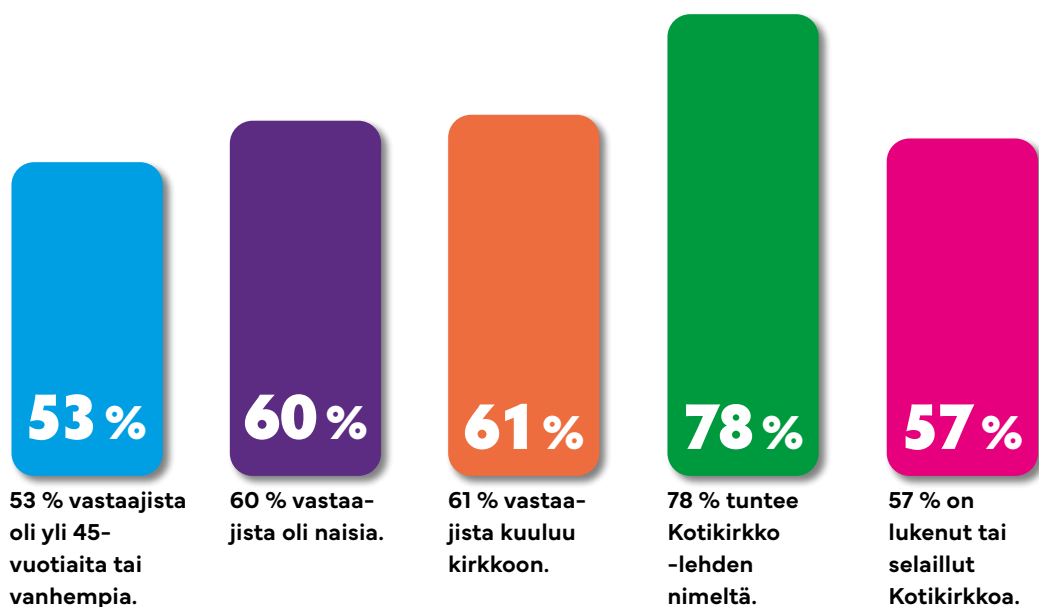
Hämeenlinna-Vanajan seurakunta toteutti Kotikirkko-lehden lukijatutkimuksen alkuvuodesta 2023. Tutkimus tehtiin yhdessä useamman muun suuren seurakunnan kanssa. Tutkimuksen toteutuksesta vastasi Innolink.

Yhteensä 143 hämeenlinnalaista kertoi mielipiteensä Kotikirkkosta. Vastaukset kerättiin tutkimuspaneelin sekä yleislinkin avulla, jotta saatiin mahdollisimman kattava otos vastaajia. Tutkimuksen mukaan Koti-

kirkkoa pidetään luotettavana tietolähteenä ja se on sisällöltään laadukas ja kiinnostava. Ajankohtaisuus ja houkutteleva kansi saivat myös kiitosta vastaajilta. Kiinnostavimpia teemoja vastaajien mielestä ovat paikalliset aiheet, seurakunnan

toiminta ja henkilöhaastattelut. Kotikirkko koettiin luotettavaksi kirkkomediaksi ja tarpeelliseksi tietolähteeksi seurakunnan tapahtumista.

Kotikirkko-lehden nimeen oltiin tyytyväisiä ja sen todettiin kuvaavan lehteä hyvin. ■

TOIVOMME JATKUVAA PALAUTETTA JA JUTTUVINKKEJÄ LUKIJOILTA.

– Kotikirkon toimitus

rakas raamattoni

Linnavuoren suojassa

Kotimme seinällä on ikään kuin näkymätön huoneentaulu, johon on kirjoitettu raamatunkohta:

Ole minulle kallio, jonka suojaan saan paeta, vuorilinna, johon minut pelastat.

Ps. 31:3.

Tämä raamatunkohta luettiin kodinsiunaukseksemme yli 20 vuotta sitten, ja siitä on tullut itselleni merkittävä ja rakas raamatunkohta.

Kotimme sijaitsee Linnavuorentiellä, Suomen suurimman linnavuoren juurella, jonne esi-isämme asettuivat jo 400-luvulla. Jo ennen uutta tuhatlukua harjun laki varustettiin linnavuoreksi, turvapaikaksi vihollisen varalta.

Linnavuori on minulle rakas paikka. Siellä sekä historia että Jumala ovat läsnä. Se on ollut jo 1500 vuotta sitten eläneille tärkeä ja pyhä paikka. Se on tarjonnut ihmisille suojaa ja paikan haudoille ja uhripaikoille ennen kristinuskon saapumista.

Ymmärrän hyvin psalmin kirjoittajan vertauskuvan Jumalasta kalliona ja vuorilinnana. Jos vuorilinna on ollut vuosisatojen ajan ihmisten pelastaja ja turvapaikka, on Jumala ollut minulle kallio ja vuorilinna, jonka suojaan olen saanut paeta elämän myrskyjä ja mihin olen saanut turvata elämäni kaikissa vaiheissa. Raamatunkohta on rukous, jota saan huokailla silloin kun tarvitsen apua ja epätoivo valtaa mielen. Ehkä tämä raamatunkohta tulee vielä näkyväksi kotimme seinälle muistuttamaan historiasta ja tästä hetkestä hyvän Jumalan varjeluksessa.

Elina Virtanen
osallisuuden ja vapaaehtoistyön ohjaaja

Kuva Freepig

Lammin, Kalvolan ja Tuuloksen hautausmaat.

KESÄ TULEE HAUTAUSMAILLE

– vastaukset usein kysyttyihin kysymyksiin!

TEKSTI PIIA SUONPÄÄ, REETTA LAAKSONEN KUVAT HÄMEENLINNA-VANAJAN SEURAKUNTA

1

Voinko tuoda koristeita haudalle?

Voit tuoda omia koristeita tai kukkia, kun muistat myös viedä ne kausittain kotiin. Lyhdyt ja talviset koristeet viedään pois ennen kesäkautta ja mitään tavaraa ei saa (eikä kannata) säilyttää hautakiven takana. Maljakossa olevat kukat kannattaa sijoittaa haudan kukkapesään, jolloin maljakot pysyvät todennäköisemmin ehjänä.

3

Hautakivi on talven jälkeen vinossa, mitä teen?

Hautakivien ja -muistomerkkien kunnossapito kuuluu aina haudan haltijalle ja sen suoristus, puhdistus ja muut toimenpiteet eivät kuulu haudanhoitomaksuihin. Varsinkin vinossa olevat hautakivet tulee suoristaa, ettei niiden kaatuminen aiheuta vaaratilanteita. Kunnossapitoasioissa sinua palvelevat kiviilikkeet.

5

Tilasin haudalle perennahoidon, voinko kuitenkin viedä lisäksi omia kukkia?

Perennahoidossa haudalle ei voi istuttaa omia kukkia. Perennojen juuristo vaurioituu herkästi eivätkä perennat säily ehjänä ja elinvoimaisina. Jos syksyllä haudalle haluaa tuoda kanervia, tulee ne laittaa maan pinnalle omassa astiassa. Kesällä toimivat maljakko-kukat.

2

Tein haudan kukkapenkkiin reunuksen luonnonkivistä, mutta joku on ottanut sen pois?

Omat koristeet ovat sallittuja, mutta kukkapenkkiä ei voi reunustaa luonnonkivillä tai muilla vastaavilla. Kivet saattavat rikkoo ruohonleikkurin tai sinkoutua vie-reisiin hautakiviin niin kovalla voimalla, että kiviin tulee lohkeamia.

4

Mitä kukkia voin tuoda uurnalehtoon?

Uurnalehdon yhteismuistomerkki on kaikkien uurnalehtoon haudattujen yhteinen. Muistomerkille voit tuoda erilaisia leikkokukkia tai kynttilöitä. Lyhtyjä, koriste-esineitä tai ruukkukukkia ei saa tuoda muistolehtoon, eikä nimilattoja peittää.

6

Voinko ajaa hautausmaalle autolla?

Autot tulee jättää hautausmaan parkkipaikalle, vaikka hautausmaan portit olisivat auki. Autolla ajo hautausmaan alueella on kielletty, ellei autossa ole inva-tunnusta. Jos ajaminen on välttämätöntä, kysy siihen etukäteen lupa hautaustoimen päälliköltä tai työnjohtajalta. Hautausmaalla on myös arkipäivisin siunaustilaisuuksia ja hautausseurauksia, joita ei sovi häiritä, kuten ei myöskään muita hautausmaalla kulkevia. ■

KAMALA LUONTO

Kotikirkko 2/2023 | Hämeenlinna-Vanajan seurakunta | www.hameenlinna-vanajanseurakunta.fi

Julkaisija
Hämeenlinna-Vanajan
ev. lut. seurakunta
70. vuosikerta

Toimitus
Raatihuoneenkatu 19
13100 Hämeenlinna
kotikirkko@evl.fi

Päätoimittaja
Reetta Laaksonen
reetta.laaksonen@evl.fi
040 804 9325

Toimitussihteeri
Anu Iso-Kokkila-Vähänen
kotikirkko@evl.fi
040 804 9326

Taitto ja kuvankäsittely
MI Suunnittelu, Marika Ijäs

Ilmoitusmyynti
Anu Iso-Kokkila-Vähänen
040 804 9326

Paino
Botnia Print

Jakelu
Hämeenlinnan
jakelupalvelu
ja Posti Oy

Jakeluhuomautukset
Hämeenlinnan jakelupalvelu
03 612 5600
jakelupalvelu@ilvesjakelu.fi

[f](https://www.facebook.com/hameenlinnavanajanseurakunta) [i](https://www.instagram.com/hameenlinnavanajanseurakunta) [y](https://www.youtube.com/hameenlinnavanajanseurakunta)
@hameenlinnavanajanseurakunta

Kannen kuva
Ulla Kauhanen, Lintukoira

Seuraava numero ilmestyy
16. elokuuta 2023